

**یادیك له بۆردومانهكهی ئیزگی دهنگی كوردستان له ئهشكهوتهكهی
سهردیمان له سالی 1966دا .**

ئهحمه دهشتی

**سهبرهزم بهوهی كه پيشمهركه بووم
خاوهن باوهری كوردایهتی بووم
له ریگی پارتی و بارزانی نهر
به قوربان كوردو كوردستانم بووم**

یادو بیرهوهری ههمیشه تامیکی خوش و نهژی شادی تایهتی خوئی ههیه ، دهییت مرو ئه و بیرهوهریانه چاچ
شیرین بن یاخود تال ههرگیز له بیران نهكاتن ، به تایهتی یادو بیرهوهری رۆژانی خهبات و تیکۆشان له پیتای ئازادی

ویننه کر ئهحمه دهشتی

ئهشكهوتهكهی سهردیمان

و پرزگاری گهل و نیشتمانی شیرینمان دا ، گهلنی بیرهوهری شاد و تال ههمیشه له ناو خانهی خهپالم دا دهخولینهوه و
ماویهکی زوره كه هاتم دهن ئه و بیرهوهری و بهسههاتانهی ژبانی خویم بجهمهسهر كاغهزو ههرلهیهكم رۆژی
كارکردنم له چاچخانهی خهبات و دهنگی كوردستانی عیپاق له سهههتای دامهزاندنی ئه و دهنگه زۆلاله
شۆرشى ئهیلولى مهزن به رابهرایهتی سهركردهی كوردو كوردستان نه مرو ههمیشه زیندوو مستهفا بارزانی ، ئه و رابهره
گهورهیهی كه ههتا ههتا به مایهی شانازی و سهروههیهتی كوردو كوردستانه ، بیان خهمه سهر كاغهزو و منیش بهش به
حالی خویم یادگاریهكانی كه له بیرم ماون و له ناو خانهی خهپالم دا دهخولینهوه به تیرو تهسهلی ههچى وهپاش نهدهم و

په ټوکیکی له بارو به سوډیان لږ بسازم و پيشکەشی کتيبخانهی کوردی بکەم ، که ئەمەش ئاواتیکی دیرینه و له میښنهی خۆمه ، که داخه کم دوسى جارن دهفتهرى يادو بیره وه ره کام لږ ون بوینه نه و یادگارانهی که ئەمڕۆ ناتوانم وا به خهست و له بارى وهك دهفتهره کام بیان نوسمه وه ، چەنکە مەرۆ تا به ره و پیری دهرواتن زووتر شت له بیر ده کاتن ، که من گه لږ یادگاری به تام و خوشم له وه دهفتهرانه نوسی بو وه ئیستا وام لا نه ماون ، ئەوهش به هوی رۆژگارانی پيشمه رگایه تی و بۆردومان و کاره ساته گه وه که می شوڤشی ئەیلولی مه زن و ژيانی ئاواره یی و ده ره ده ری سه له ای سالمان له نامۆی و غه ربی و ئەو هه موو ره بچ و ئازارو میخنه تانه ی دووری کوردستانی ئازیز و خوشه و یستمان و به سه ره اته تاله کافمان .

چەند جارێک له مه و پيش بیره وه ره کانی دهنگی کوردستانم له سه ر لاپه ره ی رۆژنامه و گوڤاره کان خویندوو ته وه ، که به داخه وه به کم و کوپرێکی زۆره وه نوسرا بو وه نه وه ، چونکە ئەو نوسینه به ته واوی مافی ئەوانه ی که به شداریان له دامه زراندى دهنگی کوردستانه وه کردوه له مه هندسى دامه زریته وه گه لږ که سایه تی تر هه ر باسیان لږه نه کراوه ، که ئەمەش به لای منه وه زولمیکه له وانه کراوه که تا بلږی له و رپگه پیرۆزه وه خوڤان ماندوو کردوه وه له سه خت ترين رۆژگارانی شوڤشی مه زنی ئەیلول بۆ پيشخست و سه رکه وتی دهنگی کوردستان به وه په ری بیرو باوه ری راستی کوردایه تی و مه ردايه تانه وه هه ویان داوه و خه باتیات تیا کردوه ، تا ئیستا کهش زۆر نوسینم له و باره وه خویندوو ته وه که باسی ئەو ده وه ره گرینگه ی ئەو هه قالانه که کردوو یانه هه ر نه کراوه هه ر براده ره بوخوی ، که وا دياره به ته واوی ئاگدار نه ملی پږه ناوه و مافی گه لږ که سیشی قوت داوه که وهك بلږی ئەوانه هه ر نه بوین ، ده زانم ئەوهش هه ر له به ر ئەوه یه که ئەوه نه زانیاره یان نه له و باره وه ، هه موو خزمه ت و ماندوو بوونیکی رۆژانی سه ختی شوڤشی ئەیلول و به شدار بوونی ئەو هه قاله دلێزانه وه هه موو و خه بات و تیکۆشانیان به نا هه ق له بیر کراون و هه ر باسیکیان لږه نه کردوون ، که به راستی خودی ئەوان ئەندامانه کارگه ردانى سه ره کی و هه لسوڤینه ری دهنگی کوردستانی عیراق بوینه ، ئەمەش به خوی داخیکه که خه بات و تیکۆشانی گه لږ له وه قالانه ی که له رۆژانی سه خت و نه هامه تی و ناخۆشی دا به وه په ری توانا و بیرو باوه رو هه ستی پاکى کوردایه تی تیکۆشاون و گه لیک ماندوو بوینه ئاوا له یاد ده کړین و زۆر به ده گه ن باسیان لږه ده کړین ، هه ره وه که له وه پيشش له نوسینیک دامن باسی ئەوه شم کردوه که جیگه ی داخه وه ده بینین که وا گه لږ له وږه وانان و شاعیران و گه وه پیاوانی کوردیش هه ن له یاد کراون به ده گه ن باسیان لږه کراوه ، که ئەو نه مردانه ش هه موویان شایه نی له بیر نه کړدن و پيدا هه لگوتن و یادو بیره وه ری و جیگه ی شانازی کوردو کوردستان ، ئەمەش پږوستی سه ر شانی هه موو لاپه کمانه ، که یادو بیره وه ری سه ره وانمان هه رگیز له بیر نه به ینه وه و به ین ته حه یوز یادیان بکەینه وه و راسیه کان چۆن ئاوا بیان نوسینه وه و مافی خه با تگێران و دلسۆزانی هه یچ پيشمه رگه و به رپرسیارو که سایه تیه کی ماندوو له بزووتنه وه ی ئازا بچوازیان له یاد نه کەین و مافی ئەو هه موو تیکۆشان و ماندوو بوینه یان له رپزی شوڤش و به رخودان دا پږ بدین ، به تابه تی ئەو لږسراو و رابه ر و که سایه تانه ی که بیره وه ره کان ده نوسنه وه ناییت ئەمه له یاد بکەن و مافی تیکۆشه ران به خوڤان نه دن ، ئیمڕۆ ده ییت نوسه ران و به رپرسیارانى ئەو با به تانه به و په ری رپز و پږی ئەملاو ئەولا ناوی دلسۆزان و خه بات که رانی زانا و دلسۆز و ماندو نه ناسان بکەن ، ئیمڕۆ ده ییت هه موو شه هیدان و ئەوانه ی که زۆر کار بگه ر بوینه له رپزی شوڤشی ئەیلولی مه زن دا به تابه تی ئەوانه ی که نه ماون و گیانی پاکى خوڤان کردۆته قوربانی هه رگیز له یاد نه کړین ، نه مرانی وهك عه بدو الخالق مار ف و شه هید سه یدا ساح یوسفی و هه موو

ئەوشەھیدانەى كە بونەتە قوربانى كوردو كوردستان دەىن ھەمىشە يادو بىرەوھەريان بىكرىتەوھو لە چاوانان خوشەوېستىر بن و بە ھىچ شىۋەبەك لە بىرنەكرىن و ھەمىشە باسىان بىكرىن، كە ئەمەش بۇخوۋى بابەتتىكى ترە، من لىرەدا دەمەوى يادىك لەبە ھارى 1966 دا لە ئەشكەوتەكەى سەردىمان بىكەمەوھ، ئەو بەھارەى كە زۆر بە نامەردانە كوردستان بۆردومان دەكراو شار و گوندو رەزو باغ و لىرەواركانى كوردستان لە سەرتاسەرى خاكى رىزگار كراومان دا، دوژمنانى دىرندە ھىچ كەمتەرخەمىھەكىان نەكردوھو بە ھەموو چەكىكى كوشەندە ناوچە رىزگار كراوھەكانى كوردستانىان بۆردومان دەكردو تەپرو وشكىان بەبەكە دەسوتاندو مالى كوردى ھەژارو نىشتامپەرۋەرەريان بە سەرىكە دا دەتەپاند و نەپاران ھەرچىھەكى لە دەستىان ھات كىرديان وتا بلىي دىرندە و جانەوھرانە دژ بە گەلى كورد ھەنگاويان ھاويشت، ئەو سەردەمانە ئىمە لە ناوچەى ئازاد كراوى بالەك بووين، لە ئىزگەى دەنگى كوردستان لە (ئەشكەوتەكەى سەردىمان) كارمان دەكرد و دىلشمان پىر لە ھىواى سەركەوتىن و ھەولى خەبات و تىكۆشان و سەربەزى شوپشى پىروى ئەپولمان بو، لە سەرتاسەرى جەبەھەكانى كوردستان دا شەرىكى داسەپا و بە سەرى گەلى كوردستان و پىر لە پەلامار دانى دوژمنانى ملھور بۆ سەرى ناوچە ئازاد كراوھەكانى كوردستان لەوپەرى دابوو، لە زۆرەك و گەرووى عەمەراغاو، گۆرەز و ھەندىن وخەلىغان و كۆرەك و دەشتى ھەولىرى قارەمان و ناوچەى بادىننى خو رىگرو، ناوچەى قەراغى دوژمن بەزىن و چىاي ھەمىشە سەربەزى سەفى دىلزان و ناوچەى رانىھ و ئەزىمىر، ناوچەى گەرميان و تەواوى كوردستان و ئىشمەرگە پالەوانەكانمان بەرگىھەكى دىلزانەيان لە خاك و شەرىفى كوردەوارى و خاكى رىزگار كراوھە دەكرد، دوژمنىش بە بۇمباى ناپالم و خوشەبى و بەرىمىلە تىزابەكانىان و تۆپە دوور ھاوپۆتەكانىان و فىرۇكە جەنگاۋەراكانىان كە دىارى شەرق و غەرب بوون زۆر دىرندە پەلامارىان دەدا كە وەسفى كىرندى كارىكى ئەوھەندە ئاسان نىھ و گەلىكى دەوتىن، لىرەدا من دەمەوى تەنيا باسى ئەو بۆردومانەى ئىزگەى دەنگى كوردستان و يادىك لەو رۆژگارەنى ئەشكەوتەكەى سەردىمان بىكەمەوھ بە كورتى باسى دەنگى كوردستانى عىراق لە سالى 1966 دا بىكەم كە چۆن دىرندەكان پەلامارى ئەو دەنگە زۆلالەو خوشەوېستەى شوپشى ئەپولولى مەزىيان داو بۆردومانىان كىر .

ھەرۋەك گۆتم ئەو بەھارە پىر بوو لە پەلامار دان ھىزىش بۆ سەرى ناوچەكانى ئازاد كراومان، شەو نەبوو تەپارەكان ئىنە سەرى ناوچەى بالەك و بە پەرەشوتەكانىانەو گۆپە روناك كەرەوھەكانىان لە ئاسمان دا رۆشەن نەكەنەوھەو ئەواناۋە وەك رۆژى روناك لى نەكەن، ئەوسا بۇمبا ناپالەكانىان و موشەكەكانىان بەسەرى خەلىكى ئەو ناوچەبە بە تاپەتەى دەورو بەرى دەنگى كوردستان دا دەباراند، خو ھەر لە سالى 1965 وە را تا بۆردومانەكەى سالى 1966 دەورو بەرى ئىزگەو تەواوى ناوچەى بالەكىان بەكپارچە دەكردە ئاگر و گرو بە خەپالى خاوى خوۋيان چۆك بە گەلى كورد دابدەن و ناچار بە تەسلىم بوونمان بىكەن و نەپان دەزانى كە ئەوان خەپال پوۋچن و ناتوان بىرو باۋەرى كورداپەتەى و ھەستى ئازانخاۋى بە ھىچ شىۋەبەك لە ناو بەرن .

لە سالى 1966 دا دەنگى كوردستانى عىراق دەورىكى گىنگى ھەبوو لە گەياندنى دەنگ و باس و ھەوالەكانى شوپشى پىروى كوردستان كۆمەلى لە رۆشەنبىران و ئەندانپاران و ماموستايانى ھىژا لەو ئىزگەبەدا شەوو رۆژ كارمان دەكردو بۇ جۋانتىر و لە بار تروپتەو تر كىرندى ئىزگەى دەنگى كوردستان لە ھىچ ماندو بوون و ھەول و تىكۆشانىك دا بۇ ئەو مەبەستە دىرغىمان نەدەكرد، شەھىدى نەمر سەپدا سالىح يوسفى بەرپىسارى دەنگى كوردستان بوو، شەھىدى نەمر عەبدوالخالىق بەرپىسارى بەشى فەنى دەنگى كوردستان بوو، ماموستا عوسمان سەعىد و

دلشاد مهسرهف و نوری ئەتروشی و جەلال عەبدوالرمان و محمد ساح ئاکرەییو ماموستا شیرکو بیکەسی شاعیر و خالید ئاغای حسامی لە بەشی نوسین و بلاو کردنەوهی بەرنامەکان کاریان دەکرد، بەشی فەنی عەبدوخالیق مارف و کاک ئەجەد عەبدوواحد و کاک عالیب و ئەحمەد دەشتی و فوئادە قوت بووین، کۆمەڵی پچشمەرگەش لە حەرەسەکانی سەر بە عەریف دەرویش حەرەسەتی ئیزگەیان دەکرد و عەریف ئەسەدیش لێرسراوی دژی ئاسمانیە کە بوو، هەموو ئەو دلسۆزانە پێشمەرگە دلێران بەویەری گیانی پاکی کوردایەتیو لە دەنگی کوردستان کاریان دەکرد، هەزاران سلاو لە گیانی پاکی ئەوانەمی کە شەهید بووینەو ئەمەن درێژیش بوو ئەوانەمی کە ماون لە یەزدانی مەزن داوا کارین، لێدا تەنیا دەمەوی ئەو بلیم کە شەهیدی نەمر و سەر بەرز و هەمیشە زیندو عەبدوخالیق مارفی نەمر کە بە دەستی داگیرکەرەدرندەکان لە شاری هەولێر لە بەر دەگای مالهەمی خۆی زۆر بە نامرۆقانە دەستی تاوانی بوو درێژکراو شەهیدیان کرد لەو سەر دەمە دا بەرپرسانی فەنی دەنگی کوردستان بوو، ئەو فەیلەسوفی ئەلەکترون و ئەتینابوو، مەرۆیەکی ماندو نەناس و زاناو پێر لە توانا بوو، ئەوەندە شارەزا بوو لە بەری ئەلەکترونیات کە بە بۆچوونی من ئەو مەرۆیە مەزنە وینەمی زۆر کەمەو کەسیکی تر وەک ئەو نایتەوه، هەر بۆیەش بوو داگیرکەرە درندەکان هەلیان بژاردو دەستی تاوانیان بوو درێژ کردو تروریان کرد، من بەش بە حالی خۆم ناتوانم پێر بە پستی خۆی باسی مەرۆیە زاناو شارەزایە لە بواری ئەتیناو ئەلەکترونیات بکەم، چونکە هەرگیز ناتوانم کە بەتەواوی باسی بکەم، ئەو مەرۆیە مەزنە بەویەری چالاکێ و دلسۆزی و گیانی پاکی پێشمەرگایەتیو شەو رۆژ خۆی ماندو دەکرد کە دەنگی کوردستان بە هیژ بکات و بە سەر ئەو هانی هانی و تەشویشانەمی کە رژییم لە سەر شەپۆلەکانی دەنگی کوردستانیان دادەنا سەرکەوتوانە هەولی دەداکە زال بیتن بە سەریان دا، تەواوی ئەو بەرنامەنەمی کە لە ئیزگەو بلاو دەکراو لە سەر راهنەمایەکانی ئەو مەرۆیە مەزنە لە گەل نەبوونی پێداویستەکانیش وامان دەکرد کە خەلکی کوردستان گۆیان لە دەنگی کوردستان بیت و لە گەل هانی هانی و تەشویشەکانی رژییم بەر بەرەکانیەکی زۆر سەختمان هەبوو ماندوو بونەش و هەول و خەباتی رۆژانەمان هەمیشە فرۆکە بۆمب هاویژەکانی درندەکان لەو ناو دەسورپانەوهو بۆمبەکانی ناپالم و تیزاب و شەستیرەکانیان بە سەر خەلکی ئازادیخوازو ناوچە ئازاد کراوەکانی کوردستان دادەباراندو ئەو ناوچەیان دەکرده یەکارچە لە ئاگردانی گەر و بلیسەمی سوتان و وێرانی ناوچە ئازاد کراوەکانی کوردستان بە تاییەتی دەورو بەری دەنگی کوردستان کە لەو سالانەدا هەمیشە هیرشیکێ درندە دەکرایە سەر گەلی کوردو گەلی وێرانی و خاپور کردنی کوردستانیان وەدی دەهینا و هەرچی کە لە دەستان دەهات بوو لە ناو بردن و وێرانی کوردو کوردستان نەدەپەنگانەوه .

ئێمەش لە دەنگی کوردستان هەمیشە لە کار دا بووین و تەواوی برادەران و هەقالانی ئەو سەر دەمە بوو پوخت و پوخت کردنی بەرنامەکان هەولیکێ زۆریان دەدا .

ئەو رۆژە بەیانی بوو، تازە خەریکی کارو بارەکان و نان خواردنی بەیانی دەبووین، وەک هەمیشە زوو تر لە خەو هەل دەستاین، ئەو رۆژەش من لە سەر کۆنترۆلی ئیزگە کە بوم کە پرۆگرامی دوینی دەنگی کوردستانمان بلاو دەکردهوه، ئاخر هەموو بەیانیک دووبارە بەرنامەمی دوینیان لە دەنگی کوردستان دا دووبارە دەکردهوه و پەخشان دەکر، لەو هەموو ماندو بوون و هەول و خەبات و تیکۆشانەدا هەرگیز لە گەل ئەو هەموو هیژ و پەلامار دانەمی داگیرکەرەکان بە فرۆکە بۆمب هاویژەکانیان هەرگیز وەرمان بەر نەدەداو بگرە لاوژ بە رۆژ گیانی پاکی خەبات و تیکۆشانمان لە ژێر سایەمی شوێشی ئەیلولی مەزن و سەرکە قارمانەکی پتەو ترو بە هیژ تر دەبوو، هەقال خالقیش

لهو ژووره داله ئەشكەوت له لای جیهازه كانهوه بوو، بهرپز كاك غالیش لهوئ بوو ئەویش خەريك جیهازه كان بوو بهرپز دلشاد مهسره فیش تازه هاتبووه بو لامان بو تۆمار كردنی بهرنامه كانی خوئی و خویندنهوهی دهنگ و باسه كان به شیوهی سوورانی، فواتده قوتیش له لای ماكینهی كاربا بوو كه له ئەشكەوتەكەى ئەولامانهوه بوو، ئەورۆژە نۆری بهرنامهی كاروانی شههیدان بوو كه بهرپز ماموستا عوسمان سهعید بلاوی دهكردهوه و پیشكەشی دهكرد، بهلام ماموستا عوسمان هیشتان نهها تبوو، چونكه ئەو درهنگ تر دههات له بهر ئەوهی له گوندی میرگه دهژیا، دواى تهواو یوونی بهرنامه كه مان كه بو جارى دووم بلاومان كردهوه، چووین بهرهو ناخواردنی بهیانی، له ژووره كەى خویمان كه له جیهازه كانهوه نهزیک بوو، هەر له نهزیک دهراگەكەى ئەشكەوتەكەوه له لای پیشهوه خانوێكمان دروست كرد بوو كه من و خالیک و ئەمجد به یهكەوه لهو ژووره دا دهژیاين و شهوانه لهوئین دهخهوتین، ئەو بهیانیه كه تازه خۆرهتاوی رهنگین و جوان له دم كه لهوه خوئی نیشان دهداو تهواوی لهتكه بهرزەكانی چیا سهركه شهكانی كوردستان به خۆرهتاوی زێڕین زەرد هه لگهرا بوو، كه من ته مو تومانیس له ناو هه ندی دۆل و بناره كاندا خویمان له دامین و قه دپالی مامه روتهوه وهرینا بوو، ورده ورده به تیشكی زێڕینی خۆرهتاوا ته مو مژیش بهرهو بهرزایی ده چون و ده ره وینهوه، ئیمه وهك هه میسه چاوهروانی هه قالانی موزیع و براده رانمان ده كرد كه بین بهرنامه كانیان تۆمار بكهین و له ئێژگه دهنگی كوردستان بلاوی بكهینهوه، له نان خواردنی ئەو بهیانیه بووینهوه، كاك جه لاهه بدولره حمایش له خه وهل ده سیته و بو لێنانی چا له لای ژووره كەى خوینهوه، ئاگر ده كاتهوه و لێ ده بین به چه په دوكل و كه ئەو دوكله بهرهو ئاسمان بهرز ده بووه، لهو كاتهش دا فرۆكه كانی داگیو كه ران بهو بهیانیه زووه بوو وێرانی و كاول كردنی شارو دیهاته كانی كوردستان به سه ر ئەو ناوچانه زۆر به نرمی ده سوپانهوه، ئیتر ئەو دوكله یان نیشان لێ گرت و په كسه ر هاتنه سه رمان و نهزیک ئەو شوینه یان بوردومان كردو، دیاریشه له كاتی هاتنیان بوخودی ئەو شوینه بوو به هوی و دیار كردنی دهنگی كوردستان به هوی خانوو بهره كان و به تابه تی ئەتینا كانی كه له سه ره وهی ئەشكەوتەكە بهرز ببونهوه، ئیتر بهو شیوه شوینی ئیمه یان بنیهوه و نیشانیان كرد و هه ندەى پێ نه چوو كه چوار فرۆكه ی هه تته ر به یه كه وه هاتنه سه ر دهنگی كوردستان و ئیتر ئەو ناوزه یان به بین وه ستان دایه بهر موشهك و بۆمب و بهرمیله تیزابه كانیان كه به سه ر ئەشكەوتەكە یان داده رژان ته نانهت خۆل و شاخیشی گر تی به رده داو هه رچی كه ئەو چوار فرۆكه په له باریان بوو زۆر درنانه به سه رمان دا هه لیان رشت و ئیتر ئەو ناوه یان كرده پهك پارچه ئاگردانی گر، خو پیش هه موو شتیك نیشانه یان له دژه ئاسمانیه كه مان گرت و كه تیک و پیکیان شكاندو، ئیتر شتیك نه ما كه بهرگری لهو شوینه بكاتن، فرۆكه وانەكان به هه وه سی خوینانه وه له سه ر ئەشكەوتەكەى سه ردیمان ده خولانه وه و بوردومان یان ده كردین و ده گه رانه وه ئەمجاره تاخمیكى تر له فرۆكه كان به بۆمبای ناپالم و پر له باروته وه ده هاتنه وه سه رمان و ئەوه ندە یان موشهك و بۆمبای ناپالم و تیزاب و شهت تیره كانیان په سه ر دا باراندین كه درنده كان وایان ده زانی هه رچی كه لهو ناوه مابین ئەوا بووه به خۆله میس و له ناوای بردووین، گریان له پوش و په راش و دارو بارى ئەو ناوه وه سه ر ئەشكەوتەكەى سه ردیمان و ده ورو بهری به ته واوی بهردابوو، ئیتر ئیمهش له بهر چه دوكله له ناو ئەشكەوتەكە هه ناسه مان ده گیرو پشومان تهنگ ده بوو، بهلام به قه ده ر تۆسقالیكیش ئەوهی كه ترس بین، له ناو دل و ده رونمان نه ده روا، هه رچه ند كه خه تری

مه‌رگیشمان لئ نەزیک بوو، بەلام مرۆ که بیرو باوه‌ری به‌رزو هه‌ستی پاکێ خاک و نیشتمانی شیرینی ژێر ده‌سته‌ی داگیرکه‌ران له‌ خه‌بات و تیکۆشان دایه‌ت، ئیتر مانای ترسی مه‌رگو نهمان له‌ ناو دلی هه‌موو رۆلرپرکی که‌ خۆی له‌ پیناوی نیشتی ته‌رخان کردوو هه‌رگیز له‌ لای ئەو مرۆپه‌پیشمه‌رگانه‌دا ی نایه‌وه .

ئیتزئه‌و رۆژه به‌ی وه‌ستان ده‌ها ته‌ن باروت و تیزایان به‌ سه‌ردا رشتین و هه‌مو ئەو ناوه‌یان گر تئ به‌ردا، که‌ بۆردومانه‌که‌یان ئەوه‌نده خه‌ست بوو به‌ خه‌یالی خۆیان هه‌موو شتیکیان له‌ ناو بردوو و ئیتر ته‌واوی پیشمه‌رگه‌کای ده‌نگی کوردستانیان به‌ ته‌واوی له‌ ناو بردوو و هه‌رچی که‌ له‌ و ئیزگه‌به‌ بوینه به‌ هه‌موو که‌ل و په‌له‌کانه‌وه گیانیان له‌ ده‌ست داوه .

به‌لئ ئەوان واته‌ ئەو درێدانه ته‌نانه‌ت ساتیکیش له‌ بۆردومان کردن نه‌ده‌وه‌ستان و به‌ هه‌موو جوژه چه‌کیکیانه‌وه

له‌ به‌یانی ئا ئیرواره فرۆکه‌کانیان نه‌ده‌وه‌ستان و بۆردومانیان ده‌کرین ، ته‌واوی هه‌قالانی سه‌رکردایه‌ تیش وایان ده‌زانی که‌ ئیمه هه‌موومان هه‌چ نه‌بیت به‌ دوکه‌ل خنکاوین، هه‌رچه‌نده گه‌لئ ئازارمان به‌ ده‌ست چه‌ر دووکه‌لی سوتانی ئەو ناوه‌وه دیت، به‌لام تا که‌ سه‌یکیشمان زیانمان پین نه‌گه‌یشت وله‌ ناو ئەو نه‌شکه‌وه‌ته‌وه له‌ گه‌ل ئەو بۆردومانه‌شه‌وه کاری خۆمان کردو له‌ ده‌نگی کوردستانه‌وه بلاومان کرده‌وه که‌ له‌ به‌ر چه‌ند هۆبه‌کی هونه‌ری ده‌نگی کوردستان ده‌وه‌ستیت و ئیتر تا چه‌ند رۆژیکێ تر له‌م رۆژا ده‌نگی کوردستان کار ناکات و له‌ دوا ی ئاگادارتان ده‌که‌ینه‌وه .

به‌لئ ، ته‌واوی خه‌لك وایان ده‌زانی که‌ هه‌قالانی ئیزگه هه‌موومان له‌ ناو چووین، سه‌یدا ساح بۆ ئیواره که‌ چاوی به‌ ئیمه که‌وت و ده‌یگوت: له‌و دووره‌وه سه‌یرم ده‌کرد که‌ بۆمباکانیان له‌ ده‌رگای ئەشکه‌وت ده‌دا وام ده‌زانی که‌ هه‌موتان کارتار ته‌واو بوو، ئیتر یه‌کسه‌ر باوه‌شی له‌ ئیمه گرت و هه‌موومانی ماچ ده‌کرد و دلسۆزانه سوپاسی یه‌زدانی ده‌کرد که‌ سه‌لامه‌ت بووین، هه‌قالانی تری ده‌نگی

کوردستان هه موویان هه له گهله یه کهم جار بۆردومان کردن دا ئه و ناوهیان به جی هیشتبوو، هه ریه که به لایه کهوه رۆبشتبوون، له و سهردهمانه دا کاک شیرکو بیکه سیش له ویی کاری ده کرد، ئه و رۆژه شه بارزانی نهر گایه کی بۆ هه قالانی ئیزگه به دیاری ناردبوو، ئه و گوشته ناسک و پر له تامی ئیمه یی تامه زرۆی گوشت له بهر ده رگای ئه شکه و ته که ما بۆوه و کهس نه بوو که تیکه یی له و گوشته ناسک و جوانه لی بداتن، به داخه وه که هه مووی له بهر دوکهل و تیزاب رهش هه لگه را بوو، که شه وهات وهاتینه ده روه کاک عه بدوا لخالق گوتی وهرن با تکه یی لی بدهین و ئه وسا برۆین به لام نه ئاو هه بوو لامان نه پیوستیه کانی تکه لی دان بۆیه که به جیمان هیشت و چوینه لای گه لاله و به ره و حاجی ئۆمه ران چوین، که پاشان خدر مه نگور چوو بوو هه موو گوشته که ی پاک کرد بۆوه و هیئای بۆمان له ماوه تان خواردمان، ئه و رۆژه که تارمایی شه و داها ت کاک فه ره نسۆ هه ریری له پر له ئه شکه وت په یدا بوو، ها ت و گوتی من له سه ر برپاری بارزانی ها تووم هه و التان بزائم، چونکه وامان ده زانی که نه ماون، ده یگوت: منیش ته واوی ئه و رۆژه سه یری بۆردومانه کهم ده کرد هه ر وام بیر ده کرده وه که هه رچی له ئه شکه و ته که ما یی نه ماوه، ده شمان زانی که ئیوه له ئه شکه وت ماون و گویمان له بلاو کردنه وه ی هه والی دوه ستانی دهنگی کوردستانه وه بوو، گوتی بارزانی ده فه رموی ده یی ئه مشه و بگوازه نه وه زو، ئه و ناوه به جی بیلن و کهل و په لله کانیس به زووترین کات له و ناوه نه هیلن، چونکه سه به ی دیسان فرۆکه کان ده گه رپنه وه، زۆرمان دلشاد بووین به ها تنی کاک فه ره نسۆ هه ریری له و کاته دا. ئیتر ئیمه ش به و شه وه هه موومان ئه ویمان به جی هیشت و چوینه لای حاجی ئۆمه ران و له ویی شوپیی کمان په یدا کردو، شه هیدی جوانه مه رگ کاک ئیدریس نه مر ها ته لامان و ئه ویش زۆر شادمان بوو که که سمان هیچمان لی نه ها تووه و ئیتر سه یاره یه کی سه ر بازی رپوی داینی و فه رموی به زووترین کات ئه و کهل و په لانه بگۆزنه وه و شوپیی بدۆزنه وه که له بار بیتن بۆ دهنگی کوردستان و هه رچی پیوستیه کی هه شان بیته ئه و داوا بکه ن و بۆتان به پپی ئیمکان جی به جی ده که یی، ئیتر بۆ شه وی دوابی چوین هه مو کهل و په لی ئیزگه مان لی بار کردو گواستمانه وه ماوه تان و له دوا ی دوو رۆژ دیسان ئیزگه مان به کار خسته وه و ئیتر بۆ ماویه یک له ماوه تانی لای حاجی ئۆمه رانکارو باره کانی ئیزگه مان دروست کرده وه و شه وانه جیهازه کمان هه ر له ناو ئه و رپۆ سه ر بازیه وه ده خسته کارو له و ناوه واته له و گۆره ستۆدیویه کی ها که زایمان پیک هیئا که گیرو گرفتمان دهنگی سیسه ره و بۆق و بالنده کانی شه وانه بوو که له گه ل تۆمار کردنی به رنامه کان ده ر ده چوون ئیتر ورده ورده ده ست به کار بووین و شوپییکی تازه مان له کانی خاتوون دروست کرد که به دوور و درپپی له بیره وه ریه کانم باسم کردوه .